

αὐτόθ. || Παροιμ. φρ. *Εἶδες ἀποκατινὸ νερό; τρούπωσε νὰ περάσῃ, εἶδες ἀποπανινὸ νερό; φεύγα νὰ μὴ σὲ πιάσῃ* (ὅτι ἢ ἐκ τῆς νοτίου Μάνης βροχὴ εἶναι μικρᾶς διαρκείας, τοῦναντίον δὲ ἢ ἐκ τοῦ βορρᾶ) Λακων. 2) Οὐσ. α) Ἄρσεν. ἀποκατινός, τὸ ἀνδρικὸν μόριον Πελοπν. (Ἀρκαδ.) καὶ οὐδ. πληθ. ἀποκατινά, τὰ ἀνδρικὰ αἰδοῖα Πελοπν. (Μαζαῖκ.): Φρ. *Φτύς τ' ἀποκατινά σου!* (ἀποδοκιμαστικὴ πρὸς ἀνοηταίνοντα). β) ἀποκατινὴ τοῦ ψωμοῦ, ἡ κάτω σκληρὰ ἐπιφάνεια τοῦ ἄρτου Πελοπν. (Μάν. Ὀλυμπ.) Συνών. ἀποκαταρῖα 2, κατόψι. γ) Ἰοκατινὴ ἢ, Ρόδ. ἀποκατε-λῆνα, ὁ ἰδ.

ἀποκατορθώνω Πόντ. (Τραπ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἀποκατορθῶ.

Κατορθώνω τι ἐντελῶς: *Ἐπεκατώρθωσα τὴ δουλείαν.*

ἀποκατούλλω ἐπίρρ. Πελοπν. (Μάν. Τρίκκ.)

Ὑποκορ. τοῦ ἐπίρρ. ἀποκάτω διὰ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -οῦλλω, ὡς καὶ παρακατούλλω, παραπα-νοῦλλω κττ.

Ὀλίγον κατωτέρω, πρὸ κάτω.

ἀποκατουρέσιμον τό, Πόντ. (Κερασ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποκατουρῶ.

Ἀποκατούρημα 2, ὁ ἰδ.

ἀποκατούρημα τό, Πελοπν. (Μάν.) ἀποκατούρεμα

Πόντ. (Οἰν.) ἀποκατούρεμαν Πόντ. (Κερασ. Οἰν.) ἀποκατούρεσμαν Πόντ. (Κερασ. Οἰν.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποκατουρῶ.

1) Πληθ. τὰ οὖρα Πελοπν. (Μάν.): *Γιόμισε τὸν τόπο μὲ ἀποκατουρήματα. Τ' ἀποκατουρήματά του φαίνονται 'ς τὴν αὐλή.* 2) Ἐπειξίς πρὸς οὖρησιν Πόντ. (Κερασ. Οἰν.) Συνών. ἀποκατουρέσιμον.

ἀποκατουρῶ Πόντ. (Οἰν. κ.ά.) ἀποκατουράω Πελοπν. (Μάν.) Μέσ. ἀποκατουροῦμαι Πόντ. (Τραπ.) ἀποκατουρίσκομαι Πόντ. ἀποκατουρίσκουμαι Πόντ. ἀποκατουρέσκομαι Πόντ. (Οἰν.) ἀποκατουρέσκουμαι Πόντ. (Κερασ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπό καὶ τοῦ ρ. κατουρῶ.

1) Τελειώνω τὴν οὖρησιν Πελοπν. (Μάν.) Πόντ. (Οἰν. κ.ά.) 2) Ἐπειγόμεναι πρὸς οὖρησιν, δὲν δύναμαι νὰ κρατηθῶ Πόντ. (Οἰν. Κερασ. Τραπ.): *Ἀνοίξτε μας, θὰ πάμε ὀξικέσ', ἐπεκατουρέθαμε (ἐκ παραμυθ.)* Τραπ. Συνών. ξεκατουρεῖμαι.

ἀποκατσαρών-νω Κύπρ. Ἰοκατσαρών-νω Κύπρ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπό καὶ τοῦ οὐσ. κάτσαρο.

Γίνομαι ξηρὸς ὡς κλάδος ξηρός, ἀποξηραίνομαι: *Ἐποκατάρωσα πὸ τὴν κρυάδα. Ἰοκατσαρώσασιν τὰ ροῦχα πὸ τὸν ἥλιον τὸν πολ-λύν.* Συνών. ξυλλάζω.

ἀποκατσιάζω ἀμάρτ. ἀπονκατσιάζου Σαμοθρ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπό καὶ τοῦ ρ. κατσιάζω.

Σκληρυνόμενος πάσχω ραγάδας: *Βγήκα ἀπ' τ' φοντγὰ 'ζδοὺν ἀγία καὶ ἀπονκατσιάσαν τὰ χεῖλη μ' (βγήκα ἀπὸ τὴ φωτιά εἰς τὸν ἀέρα κτλ.)* Συνών. ξεροσκάζω.

ἀποκάτω κοιν. καὶ Καπ. (Ἀξ. Ἀραβάν. Σιλ.) Ἰοκατῶ Ἀστυπ. Κάρπ. Κύπρ. Κῶς Μύκ. κ.ά. ἀποκάτου Πάρ. κ.ά. — ΔΣολωμ. 59 Ἰοκατῶν Εὐβ. (Αὐλωνάρ. Κονίστρ. Κύμ.) Θράκ. (Σωζόπ.) κ.ά. ἀπονκάτω Ἀθ. Λευκ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) κ.ά. Ἰοκατῶ Κύπρ. ἀπονκάτου Ἀπουλ. Βιθυν. Καλαβρ. (Μπόβ.) Ἡπ. (Ζαγόρ.) Κεφαλλ. Λυκ. (Λιβύσσ.) Πελοπν. (Αἶγ. Βούρβουρ. Καλάβρυτ. Μεσσ. Οἰν.) Πόντ. (Ἀμισ.) Ἰοκατῶ Ἰόνιοι Νῆσ. Λέσβ. Μεγίστ. ἀπονκάτ' Θράκ. (Ἀδριανούπ.) ἀπ'κάτω Καπ. ἀπ'κάτου Βάρν. ἀπ'χάτου Θεσσ. (Καρδίτ.) ἀπ'χάτ' Μακεδ. (Κοζ.) ἀπ'κάτ'

Θράκ. (Αἶν.) Στερελλ. (Αἰτωλ.) κ.ά. ἀπικάτου Καλαβρ. (Μπόβ. Χωρίο Βουν.) Ἰοκατ' Θράκ. (Σαρεκκλ.) ἀουκάτω Κάρπ. ἀποκάω Χίος (Ἐλάτ.) Ἰοκατῶ Χίος (Πυργ.) ἀποκάου Ἀπουλ. (Μαρτιν.) ἀπονγκάτ' Πόντ. (Ἀμισ.) ἀποκά Πόντ. (Οἰν.) Ἰοκατῶ Α.Ρουμελ. (Σωζόπ.) κ.ά. ἀπονκά Πελοπν. (Γορτυν. Καλάβρυτ.) Πόντ. (Οἰν. κ.ά.) Ἰοκατῶ Κύπρ. Ἰοκατῶ Πόντ. (Ὀφ.) Ἰοκατῶ Πόντ. (Ὀφ.) Ἰοκατῶ Πόντ. (Ὀφ.) ἀφκάτου Πόντ. (Κερασ.) ἀοκάτω Κῶς. ἀφκάτ' Πόντ. (Κερασ.) ἀφκά Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.)

Τοῦτο μὲν ἐκ τοῦ ἀρχ. ὑποκάτω, τοῦτο δὲ ἐκ τῆς προθ. ἀπό καὶ τοῦ ἐπίρρ. κάτω. Ἐν παύρῳ τοῦ 6ου αἰῶνος τύπ. ὑποκάδου. Ἰδ. SKapsomenakis Voruntersuch. zu einer Gramm. der Papyri 82. Παρὰ Δουκ. ἀπονκάτου. Περὶ τῶν τύπ. Ἰοκατῶ καὶ ἀφκά ἰδ. Ἀνθ. Παπαδόπ. ἐν Ἀθηνᾶ 29 (1917) Λεξικογρ. Ἀρχ. 112 καὶ 130. Ὁ τύπ. ἀπεκάτω καὶ ἐν Λυβίστρ. καὶ Ροδάμν. E 151 (ἐκδ. J. Lambert).

1) Κάτω ἐπὶ τε στάσεως καὶ ἐπὶ κινήσεως, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸ ἄνω σύνηθ. καὶ Πόντ. (Ἀμισ. Κερασ. Κοτύωρ. Οἰν. Ὀφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.): *Εἶναι - πηγαίνει ἀποκάτω. Ἀποκάτω κάθεται σύνηθ. Ἀφκά ἐν - ἐπῆγεν Κερασ. Ἀποκά ἐδῆβεν - ἐν' Οἰν. Ροῖζω Ἰοκατῶ (πίπτω κάτω) Ὀφ. Ἐνῆβε 'ς σὸ δειντὸ κ' ἐρρόξε Ἰοκατῶ (ἔπεσε κάτω) αὐτόθ. Ροῖζω ἀφκά Τραπ. Ἰοκατῶ ἔλα (ἔλα κάτω) Οἰν. || Φρ. ἐπὶ Ἰοκατῶ (ἀπὸ ἄνω ἕως κάτω, καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν) Πόντ. (Ὀφ. κ.ά.) || Ἀσμ.*

Ἰοκατῶ φόρησεν γρουσᾶ, Ἰοκατῶ γρουσταλ-λένα Κύπρ.

Ἀφκά φορεῖ-ι τὴν αὐγὴν καὶ ἀπάνω τὴν ἡμέραν, τὸν ἥλὸν βάλλει πρόσωπον, τὸν φέγγον ἐπικάρδᾳ Πόντ.

Ἀπὸ ἀπονκά τρέχοντε οἱ Χάλτοι παλ' αἰώρῳ

Πόντ. Μετὰ προσδιορισμοῦ διὰ τῆς προθ. 'ς πρὸς ἀκριβεστέραν δήλωσιν τοῦ τόπου σύνηθ. καὶ Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Ὀφ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.): *Εἶναι - πῆγε ἀποκάτω 'ς τὸ κατώγει πολλὰ. Ἐλα ἀφκά 'ς σὸ πεγαδόπον Κοτύωρ. 'Σ σὸ κατώγει Ἰοκατῶ εἶναι τὰ ζᾶ Ὀφ. Ἐκατέβε Ἰοκατῶ 'ς σὸ ποτάμ' αὐτόθ. Ἐκατέβεν ἀφκά 'ς σὸ σταυροστράτ' Πόντ. || Ἀσμ.*

Ἀκρίτας ὄντας ἔλαμνεν ἀφκά 'ς σὴν ποταμέαν, ἐπῆγεν κ' ἔρθεν κ' ἔλασεν, ἐποίκεν πέντ' αὐλάκια

Τραπ. β) Ὑποκάτωθεν Μύκ.: Φρ. *Τὰ τσινᾶ Ἰοκατῶ τὰ παιδιὰ τὸ κρεῖας (προκαλεῖ διάρροιαν).* 2) Οὐσ. εὐκοιλίότης, διάρροια Ζάκ. Κεφαλλ. Μύκ.: *Κόβεται τ' ἀποκάτω Μύκ. ἔχει ἀπονκάτου Κεφαλλ. Διὰ τὴν σημ. πβ. Ξενοφ. Ἀνάβ. 4,8,20 «καὶ τῶν κηρίων ὅσοι ἔφαγον... ἤμουν καὶ κάτω διεχώρει αὐτοῖς».* 3) Προθετικῶς (α) μετὰ γενικῆς κάτωθεν τινος κοιν. καὶ Καλαβρ. (Χωρίο Βουν.) Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Οἰν. Ὀφ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.): *Ἀποκάτω μου - σου - του κτλ. κοιν. Παξάφρον ἀκούσανε μιλέξ Ἰοκατῶ τως Κῶς Ἰοκατῶ μ' Ὀφ. Ἀφκάτ' -ι-μ' Τραπ. Χαλδ. Ὁ πρὸςβύτερο κούντῃ τὸ ντισκόρσο ἐσ-σέβη ἀπικάτου τοῦ κρεβατ-τίου (ὁ παππᾶς ἀκούοντας τὸν λόγον ἐμπῆκε ἀποκάτω ἀπὸ τὸ κρεβάτι) Χωρίο Βουν. || Φρ. *Τὸ μωρὸ ἔκατούρεσε Ἰοκατῶ ἀθε (κατουρήθηκε) Ὀφ. Ἐποίκ' αἰο ἀφκάτου μου (τὰ 'καμα ἀπάνω μου) Κερασ. Ἐκατούρεσεν ἀφκάτ' αἰ' (κατουρήθηκε) Κερασ. Ἐδῶκα νερόν ἀφκάτ' αἰ' (τὸν ὑπεσκέλισα) αὐτόθ. || Παροιμ. Ἀσ' σὸν κοντόν τὸν ἄρθεπον νὰ φογᾶσαι, ὅσον ἐν' ἀπάνω τῆς γῆς, ἀτόσον ἐν' καὶ ἀφκά τῆς γῆς (ὅτι ὁ βραχύσωμος ἄνθρωπος εἶναι ὑπουλος) Πόντ. || Ἀσμ.**

Ὁ Κωσταντῖνον ὁ καλὸν ἀφκά γῆς κ' ἐνεπέμνεν, ἀτὸν ἢ γῆ κ' ἐδέχτηκεν οὐδὲ καὶ τὰ θηρία

